

لهنیوان شهیتانه‌کانی ئېرە و فريشته‌کانی نيشتيماندا

د. رهوشت رهشيد
نهمسا / ئېمندا

روزى 26-9-2006 دواي گهانه‌وهم له ده‌وام له نه خوشخانه‌ي گشتى قىيەندا AKH- بهشى ده‌روونى، بۇ ئىيواره‌كى بې پىاسە چۈوم بۇ يەكىك لە پاركە جوانە‌کانى ئە و شارە‌ي كەپىيەلەن بۇوكى ئەوروپا. لە بىڭاي گەپانه‌و مىننەم پۆلىس لە ده‌رۇبەرى يارىگاي تۆپى پى (ستادىيۇم) بلاۋۇتە‌وھو بە جل وبەرگى تايىبەت لە ئامادە‌باشى دايە‌و گە‌مارۆي ئە‌نوادە‌ي داوه. زۆرم لەلا سەير بۇو. چونكە يەكم جار بۇو لە نه‌مسا حالە‌تىكى وەها بېبىن، ئىتمە كوردىش بەھۆي ئە‌مۇو سەتم و سوکايدەتىيە كە بە جلوپەرگى پۆلىس و عەسكەر عەسكەرلى لەلا يەن رېزىمە توتالىتارە‌کانى پېشىو لىيەمان‌كراوه، لە سايىكۇلۇزىياماندا جۇرپىك لە ترس و دوودلىمان بەرامبەر بە پۆلىس و عەسكەر ھەيە، هەربىزىيەش تۇوشى جۇرپىك لە ناتارامى بۇوم و كەوتە گومان دەلەراوکى.

لە يەكىك لە ويستىگە‌کانى تراام (پاسى كاره‌بايى) وەستام وچاودەرپىي پاسە‌كەم كرد، بەلام لەھەمان كاتىشدا بەديقەتەوە سەيرى وەزعە‌كەم دەكىرد و حەزمە‌كەد بىزانم دەگات بەچى. بىننەم دەستە دەستە كۇپو كچى گەنچ دىين و دروشم و سرورود دەلىنە‌وھو هاواردە‌كەن و شوشە‌و بوتىيە‌و كۇلا و قۇدكا ئەدەن بەعەرزاو، جارجارە‌ش هوپىها بۇ يەكتىرىو بۇ پۆلىس دەكەن و، بېيەك رىتم بەچەپلە ئەم شەوھ پەردىكەن لە فەوزا. لاي خۇم گۇتىم بەخوا وەزۇ شىپەر و لەھو دوچى خۇپىشاندانىكى گەورە سىياسى لەئارادىيەت، بەتايىبەت كە چوار رۆزى دى ھەلبىزىاردنى سىياسى لە سەرانسەرى نه‌مسا بەرىۋەدەچى، ئىدى كەيىشتمە قەناعتەت كە ئەم فەوزا يەكىكە لە خۇپىشاندانە‌كان لەپىتىا و كۆمۈلۈك داواي سىياسى .

لە خۇمم پرسى تۆبلىلى ئەم گەنجانە لەچيان كەم بىت و داواكاري سىياسى زياترى چيان لە حکومەتە‌كەيان بويىت! ئەمەتتا تا سەرئىيىقان ئازادىيان ھەيە: بەسەرخوشى بە جادە‌كانا دەسۈرپەنە‌وھو بە ھەوھىسى خۇيان جىنپۇ بە پۆلىس و حکومەت دەدەن، شوشە دەشكىيەن و ھۆيە دەكەن و وېنە رىكلامە‌کانى ھەلبىزىاردن و پاللىوراوان دەرىپىن، كەسيش پىييان ئالىت بۇ وادە‌كەن، ھەرنېبىت لەبەر پىيس كەننى شارە‌كە. بە خۇمم گوت: خۇ ئەمانە كاره‌باشىان فولە و چىركەيەكىش تابىرىت، گىرفتى بەنزىن و نەھۇپن و نە فاك و فيك و سوکايدەتىيە‌كەن پۆلىسىي هاتوچۇش . ئاو وەھەواو سروستىيىشيان نايابىتىن و ئەفسۇناويتىن ئاو وەھەواو سروشتنە، ئىدى بۇ و دەكەن؟! دوايى بىرم كردىدە گۇتە رەنگە گىرفتى زانكۇ خویندىنیان ھەبىت، بەلام بىرم كەوتەوە كە دىيموكراسيتىن و پېشىكە‌توتىرىن سىيستەمى خويندىن سىيستەمى ولاتە‌كەي ئەوان و ولاتائى دىكەي ئەوروپا. باشترىن مامۇستاوا پرۇفېسۈر وزانما وانە موحازە‌راتيان پىيەلەتتەو، كۇلىرپۇ پەيمانگاوا تاقىگە و كتىيەخانو ھۆيە‌كانى دىكەي خويندىنیان لەپەرپىيەتلىكە و تندايە، ئەمەندەي ئاكاڭاشم لىيېتىت بە ھەوھىسى خۇيان مۇناقة‌شە لەگەل مامۇستاوا پرۇفېسۈرە‌كаниان دەكەن و ئەوانىش بەپەرپىيەتلىكە و تەوازۇعە‌وھو وەلاميان دەدەنە‌وھو .

مامەلە كەنديان وەك مامەلە ھاپپىيەكى دىلسۆزە، نەكەس دەريان دەكاتە دەرە‌وھو نەكەس لەسەر غىابات فەسلىيان دەكات و نەكەس لەسەر ئىنتىيمى سىياسى يان لەسەر بىرۇبۇچۇنىكى تايىبەت لەلا يەن مامۇستاكانى زانكۇوھ سوکايدەتى پىيەلەت و نەكەسيش بەھىچ جۇرپىك غەدرى لىيەلەتتىت، قبول خاس و واستمو كاغەزۇ نامە و ھەرەشە لق و مەلېبەند و ئەۋەشتنە‌شيان نىيە، لەننۇ زانكۇشدا بەھەوھىسى خۇيان جلوبەرگ ئەكەن بەريان و بە زەۋىقى خۇيان ماكىياج و تەسرىيەتى قىزبەكاردىن و بە دالى خۇيان لەگەل ھاپپى كچە‌كانيان دادەنىشىن و بىگە لە باوه‌شىشيان دەگەن بى ئەوھى كەس پىييان بلىت لوقى يان بەرەلا و بى ئەوھى لە مزگەوت و مەجلىسە‌كاندا فەتواتىان لەسەر دەرکەن و كوشتنىيان حەللىكەن. بىگومانىش سەرۆكى زانكۇ و سەرۆك بەشى كۆلىش و دائىرە‌كانيشيان سەر بە رېزىمەكى دىكتاتۆرى وەك ئەوھى بەعس نەبوونە تا مىزاجيان تىيە بىتات. بۇ تەعىن بۇونىش كەس داواي تەزكىيە حىزب ولق و كۆمۈتە‌كانيان لىيەناتات. ھەركاتىيەكىش بىيانە‌وپىت و بۆكۈي حەز بىكەن دەتوانن سەفەر بىكەن، بى ئەوھى لە بازگە و گەراج و فرۇكەخانە و سئورە‌كاندا كەس سوکايدەتىان پېيىكەت يان

بیانگه رینیته و پیمان بلیت نیو گومانلیکراون. بق مسله‌ی ئازادی تاکه سییه‌کانی وک سیکس و خاردن وو ئایین وئینتیماي سیاسی و... هتد، تا ئوپریی ئازادی ئازادن و بهه‌وسی خویان دەشین.

گەنجىك ئەم ئىيان وگۇزهارنى بىت، تو بلىيچى داوايىكى سیاسى لە حکومەتھېبىت و، ق شتىك نىگەرانى كردبىت تا ئاوا توپھو نارەزا بىت و كار بگاتە ئەو ئاستە بەسەرخوشى بە جادەكانا بسپۈتەو، وينە پالىوراوه سیاسىيەكان بىرىنى و هوپىا له پولىس و حکومەت بکات. ئەم بىركەن وەيەم زۇر خىرا گۈزەرى دەكىرد سەيرى بۇرىدى چاوهروانىي وېستىكە كەم كرد نۇسرا بۇ پاسى زمارە 21 دواي 5 دەقىقەتى تر دەگات، ئەم ئەو پاسە بۇو كە من پىيى دەگەرامەوه شوقەكەم. گۇتم باشە بازمان له و پېنچ دەقىقەيە چى روو دەدات. دواي كەمىك، دەستەيەك كوروكچى دىكە هاتن كۆملەلە ئالا و دروشمىان هەلگەرتبۇو من هيچى ئىتىنەدەگەيىشتىم چونكە به زمانى ئەلمانى نۇسراپۇو. هەركە گەيىشتىنە لاي پىياوانى پولىس و ئاسايىش دەستىيان كرد بە هاوار و هوپىاكاردىن، پاشان يەكىك لە گەنچەكان لە بەرددەم رىزى پولىس و پىياوانى ئاسايىش شوشەيەكى بەتالى بىرىد كەنچەكانى دى چەپلەيان بۇ لىداو هاوار و هوپىاها ئەو ناوهى پېرىد. لەدلى خۇمدا گۇتم: بەخوا ئەمجارە ئەگەر ئەم پولىسانە خۇيىشيان بەندەكانى مافى مۇقىيان نۇسىبىتەوە و چەندىش بە وېرىۋەن بن تەحەمول ناكەن و وەزعەكە دەتەقىتەوە. بەلام بەپېچەوانى چاوهروانىي كەنچەكانى (من)ى (كوردى تۆقيو لە پولىس و ئاسايىش) كەس هيچى نەگوت و، چەند كەسىك بە جلوپەرگىكى تايىبەتى زەردەوە هاتن جادەكەيان لە وورده شوشە پاڭ كردهو. كە ئەم بىنى گۇتم: نا، دىارە حکومەت بېرىارىكى زۇر توندى درەھق بەو گەنچانە دەركەدوو بۇپە ناویرى زىاتر توپەيان بکات، ئىدى ئاوا تەحەمولى توپەبۇون وسىوکايدىپېرىكەن ئانىان دەگەرىت و هيچيان پېنالىت.

ئەم هەموو پرسىارو ئەمەم بەپەلە لەمېشىكى خۇمدا دەكىدو سەيرى وەزعەكەشم دەكىد بزمان چى بەسەر دېت. كورىكى قىزەش بەتەنېشىتمەوە وەستابۇو، وە خۇم چاوهروانى پاسى دەكىد، بەلام وىدەچوو ئەو وەك من بارودۇخەكەي بەلاوھ سەيرۇ گىرنىڭ نەبىت، بېرىارمدا لېيىپېرسىم بزمان ئەم فەوزا و ھەرایە چىيە. لېيى چوومە پېشەوە دواي چاڭ وچۇنى بەزمانى ئىنگلىزى لېمپېرسى ئەم ھەرایە چىيە؟ باش بۇو زمانى ئىنگلىزى دەزانى، گۇتى: دىسان يارىكەكەي. لەدلى خۇمدا گۇتم نەكا ھەلبىزدان و بېرىار سیاسىيەكان لاي ئەمانىش يارىك بىت و، وە خۇمان پېشەختە كورسى ورىزەكان دىاري كرابىت، ئىدى خەلەك بۇ راڭكىيەن ورائى گىشتى بچەنە سەر سندوقەكانى دەنگىدان، پاشانىش حىزىزە دەسەلەتدارەكان كورسىيەكان بەسەر خۇيان دابەش بکەن. بەزمەكە نەچوھەقەلمەوه بۇپە جارىكى دى لېم پرسىيەوە: كام يارى؟ ئەويش گوتى يارى توپ تۆپىنەكە. دەلتىا بۇوم لەمە كە بەھەلە لېم تىكەيىشتۇرۇو. بۇپە پېم گوت: من مەبەستم ئەم ھەراو هاوار و توپەبۇونى ئەم گەنچانەيە. گۇتى: بەلى مەنيش مەبەستم ئەوانە، يارىكەكەي دىسان، ئەمشەو يارى تۆپىن (فوتيول) ھەبۇو لە ستادىوم لەوانەيە تىپەكەيان دۇپاندىتى يان ئەنچامىكى ھېنبايىت كە بەدلى جەماوەرەكەكەي نىيە، بۇپە رژاونەتە سەر جادەو ئەم بەزمەيان دروست كەدووە. مەنيش گۇتم ئەم بۇلۇس بۇلۇرەيە؟ گۇتى: نەوەك جەماوەرى دوو تىپەكە بېيتە شەپىيان يان بەسەرخوشى تەعەدا لە كەسىك بکەن. گۇتم ئەم چۆن هيچيان لېنباكەن ئەوان ئەو ھەموو هوپىاھاوا رەيەن بۇ دەكەن و ئەم بەزمە بۇتلۇشوشەيە دەشكىيەن؟ گۇتى لەو دەچى جەنابات تازە ھاتبىتە ئەوروپا، لېرە ئەو شتانە ئاسايىيە پولىس ناتوانىت لەسەر هوپىاھا بوتلۇشكاندن و وېنە دېاندىن كەس دەسگىر بکات، بەتايىبەتىش لەكاتى خۆپىشاندىنى گەنچان دەۋاى يارى و كۆبۈونەوە جەماوەرەرەكەن!!

پاسەكەم گەيىشت، سوپاسى كابرام كرد بۇ ئەو زانىاريانە سوارى پاسەكە بۇوم. لە ناو پاسەكە خەيال بىرمىيەوە بەزمەكەو قىسەكانى كابراي قىزەشم ھېنبايىوە يادم و بېرم لە وەزعەكە كردەوە و بەخۇم نەبۇو دەم پېرىوو، خەفەتىكى قول دايگىرمەت. كۆمەلە گەنچىك تەنها لە بەرئەوەي تىپەكەيان لەيارىكە تۆپ تۆپىندا دۇپاندۇويەتى، بەسەرخوشى و بەتۈرەي بەتۈرەي بەناو جادەكانا دەسپۈنەوە شەر بە دارو بەرد و پولىس و حکومەت دەفرۇشىن و هوپىا لە ئاسايىش دەكەن، كەچى لەبەرامبەردا پولىس و پىياوانى ئاسايىش يەك زەپە ئەزىزەتىيان نادەن وهاوارناكەن بەسەريانا و قۇلابەستىيان ناكەن و نايابىن بۇ بەندىخانەكان، كەسىش بەوە تاوانباريان ناكات كە ئەمانە فەۋەزە و گىرەشىيەن و دەستىيان لەپىشىتە دەرى حکومەتن و ولات تىكىدەدەن و لەم بارودۇخە ناسكەدا) كە چوار رۆزى ماوە بۇ ھەلبىزدانە سیاسىيەكانى نەمسا) دەيانەويت ئازاوه بىنېنەوە و وەزعەكە ئالۆز بکەن

ئەم وەزەھى ئىرەم بەراورد كرد لەگەل ئەوهى لاي خۇمان وتۇوشى رەشبىيىنى و بىئۇمىدىيەكى سەير ھاتم. بىرم كردهو كەنچانى ئىيمە بەو وەزەھى خراپىھى كە تىايدان لە كەمى خزمەتكۈزارى و نېبوونى كارهبا ئىاو و سووتەمەذى و ھاينەھوارو جىي رابواردن و ئىسراھەتى وەك ئەوهى ئەورۇپا، نېبوونى ئازادى سىياسى و ئايىنى و سىكىسى و دلەقى مامۆستاكانى زانكۇپەيمانگاكان و باوك و سەركەدەكان و تاکرەھەندىي سىياسى و ئىمتىيازاتى حىزىنى خىلائەرەيدى و چەندىن لايەنى دىكەي ناعەدالەتى و گەندەلىي لە ئىانى ئىدارىو كۆمەلەيەتىدا، كەچى بەو ھەممۇ نا ھەمۆري، ھىشتا ئەوان رازى و ئاسايىش و حکومەت نارازى. كەنجى ئەورۇپا تىپەكەي لەيارى توپىن ئەدقۇپىنى دېت لە رکانا جىيو بە ئاسايىش و حکومەت دەدا، حکومەت و پوليسىش پارىزگارى لىدەكەن.

كەنجى ئىيمە دېتە سەرجادە داواي گۆپىنى مامۆستا بەعسييەكان و گۆپىنى سىستەمى كۆن و تۆزلەسەرنىشتۇرى خويىندن و ماماھەلى مامۆستا دلەقەكان دەكەن لەنیو زانكۆدا، داواي باشتە بۇونى كارهبا و ئىاو و سوتەمەنى دەكتات، داواي قىرتاوكىدىنى جادە و كۆلانەكان دەكتات، داواي نەھىشتەنى گەندەلىي و دىزى و بەرلايى دەكتات، كەچى لەبەرامبەردا پىياوانى ئاسايىش و پېشمەرگە قارەمانەكانى حىزب تەقىيان لىدەكەن و گرتوخانەكانىيان لى پىرەكەن. كادىرو بەرپرسە حىزىبەكانىش ديعاھى ئەوهىان بەدوادا دەكەن كە گوايە ويسىتوبىان ئاسايىشى شار تىك بەدەن و بەوه تاوانباريان دەكەن كە دەستى دوزمەنلىان لەپشتە دۇنيا يەك رستە دىكەي بىسەروبەر بىيىنەما كە تەنها لە فەرەنگى حىزىبە سىياسىيەكانى ئىيمە باوي ماوه. پوليسى ئەورۇپا پارىزگارى لە كەنجە خويىنگە رمانە دەكتات كە تۈرەن و لەلەحزمەيك لە لەحزمەكان تۈرەبى خويىان بەرروى حکومەت و ئاسايىش و سىياسەت دەتقىيىنەو، پوليس و ئاسايىشى كوردىش گرتوخانەكان لەو كەنجانە پېرەكتات كە داواي نەمانى گەندەلىي و ناعەدالەتى دەكەن. پوليسى ئەورۇپا رىنگە پىشانى ئەوگەنجە سەرخۇشانە تەدات كە بەدم جىنۇدان و بولەبۈلەدەنگى شەو بەجادەكانا دەسۈرپىنەو، لەوانەيە دەستىشىيان بىگرىت يان بەسەيارەكى خويىان بىانگەيەننەو مال. پوليس و ئاسايىشى لاي خۇشمان خوانەكتات سەرخۇشىك بەۋەنەو ئەگەرنا بەشق دەبىن بۇ بەندىخانە، لەپىگاش دۇنيا يەك سوکايەتى پىيىدەكەن.

ئاسايىش و حکومەتى ئىرە پارىزگارى و پالپىشتى لەو كوبۇكچە عاشقات دەكتات كە لە پارك و گازىنۇكاندا دەست لەنان دەست و دەم لەناودەم دانىشتۇرون و خەرىكى خۇشەويىستىن، پوليس و ئاسايىشى ئىيمەش كۆلان بەكۆلان و باخچە بە باخچە بەشۈن كوبۇ كچە عاشق و چەپىندرارەكانى خۇمان دەگەرپىت بۇنەوهى بىانخاتە بەرددەم دۇنيا يەك پىسيارو ھەرھۇشەو وەك ئەوهى گەورەتىرەن و دىزىوتىرەن تاوانىيان ئەنچام دايىت. پوليسى ئەورۇپا لەبەرددەم دانىرەن بۇنەوهى بىانخاتە بەرددەم دەستىشىيان بىگرىت يان بەسەيارەكى خويىان بە رەحم ماماھەلە لەگەل ھاولاتىيان دەكەن و كارئاسانىيان بۇ دەكەن و بەمانى ووشە جىي ئاسايىش و ئىسراھەتى خەلکن، پوليس و ئاسايىشى ئىيمەش لەزۇربىي كاتدا لە پىرسگە خالەكانى پىشكىن و شوپىن رەسمىيەكاندا سوکايتى بەخەلک دەكەن و ئىشۈكەكان ئالۆز دەكەن و ھەميشه بەگومانەوە دەپۋانە ھاولاتىيان و بەرددەم جىي ترس دەلەراوکىي خەلکن. پوليس و ئاسايىشى ئەورۇپا ئەو شەيتان و زىندىق و دلەرق و بەرەلاؤ بىرەھمانەن كە بەرددەم پىياوه ئايىنى و سىياسىيەكانى ئىيمە لە مىزگەوت و مەجلisis و دەزگاكانى راگەيانىن باسيان دەكەن و سىستەمەكەشى ئەو سىستەمە بەرەلاؤ نائەخلاقىيە كە بەرددەم لاي خۇمان رەخنە لىيەگىن و دەلىن لە ئەورۇپا رەحم و بەزھىي و شەرف نەماوه. ئاسايىش و پوليسى لاي خۇشمان ئەو فرىشتە و جوماير و پىياوه بەرەم و بەھەلۇيىستانەن كە بەرددەم راگەيانىنى كوردى لە ستايىشىاندایو، ئەگەر كەسىك رەخنەيان لېيگرىت ئەوا دلى ناسكى بەرپرسە حىزىبەكان دەشكىننەت. كاتىكىش باسى ديموکراسى بىكريت ئەوا يەكسەر پىيماندەلىن (كوردىستان نۇمنە ديموکراسىيەتە لە رۆزھەلاتى ناوهەپاست). چۆن و بەپىي كام پىيور، كەس نازانىت.

ئەمەيە سىستەمى ئەورۇپا و ئىانى گەنج و ھاولاتى لە ئەورۇپا، ئەوهىش سىستەمى رۆزھەلات و ۋىيانى گەنجى كورد لە كوردىستان لەنیو ئەو ھەمۇ گەندەلەي و سوکايەتپىيىكىن و ناعەدالەتىيەدا. كەچى كاتىك گەنجىك بىيەپەت نىشتىمان بەجى بەپەلىت ئەوا يەكسەر بە بىيەلۇيىست و دۆپاۋ ناوى دەبىن و، كاتىك باس دېتە سەر ئەورۇپا و كۆچ بەرپرسە بەرپەزەكانمان يەكسەر دەفرمۇون: ئىيمە نازانىن گەنجى كورد لەچى كەمە و بۇچى كوردىستان بەجىدەھىلىت و دەپوات خزمەتى پىرىزىن و پېرەمېرىدى بىيانى دەكتات!! لەلایەكى دىكەش بەرددەم وەكۆ كابوس بەعس و رېزىمە نەگرىسىكەيمان و دېير دېننەو دەلىن: گەنجى كورد قىيمەت و بەھا ئەم ئازادىيە نازانىت، باش نىيە بەعس نەماوه و كەس

به زور جلویه رگی عه سکه ریان ناکاته به رو رهوانه‌ی سه نگره کانی جه نگیان ناکات؟! ئه مانه ئه و رستا نه که به رد هوا م لە کۆپروکۆپوونه ووه دەزگا کانی راگه ياندنداده يابيسيتین و وەکو كۆت بە ئەستومانه وەھىه.

ئىمەش دەللىن، راستە ئىمە سەرەدەمانىيکى زۇر بەدەست بەعس و پىياوانىيە و دەرەدەسەرى و مالۇيرانىمان بىينىوھە ئەم ئازادىيە دەسکەوتىيکى گىنگە بۇ كەلى كورد، راستە جىاوازىيەكى زۇر هەيە لەنیوان رېيىمى بەعس و ئۇ سىيستەمى حوكىمانە كە لە كوردىستان ھەيە، ھەزۇرە راستىشە شام شەكرە و لات شىرييتن، بەلام ھەموو ئەمانە بەو مانايىھە نىن لە دونىيائەك گەندەلى و ئاناعەدالەتى بىيەنگ بىن كە مافى گەنج و سەرچەم ھاولاتىيانى تىيا پىيشىل دەكىرىت و خزمەتى بەرژەنەندىيەكانى چەند كەس و گروپىك دەكەت. نەمانى بەعس و عەسکەرتارىيەتى بەعس بەو مانايىھە نىيە ئىيدى گەنج ملکەچى سەرچەم بېرىار و پىيشىيارە باش و خراپەكانى دەسەلاتى كوردى بىيەت و تەحەمولى سەرچەم ناشىرىنىيەكانىيان بکات و بەرگەي سوکايىتى پىيەردن و ئىيانەكىرنەكانى پىياوانى پۆلىس و ناسايىش بىگرىت و، تا دەسەلات بېرىار نەفەرمۇيىت قىسە نەكەت و بىيەنگ بىيەت. ئەم داوايەي دەسەلات ئەكەر و ابرۇات دواجار بە مانايىھەك لە ماناكان دەمانباتە وە سەر ھەمان داواكانى بەعس و سىيستەمى حوكىمانىيەتى كە دەيە ويست گەنج قىسە نەكەت و رەخنە نەكىرىت و، ھەميشە لەزىز چاودىرى و ھەپەشە پىياوانى ئەمن و ناسايىش دايىت.

گومانى بەرەدەوامى حکومەت و ئاسايىش لە ھاولاتىيان و لەو گەنجانە رەخنە دەرگەرن و خۆپىشاندان ئەنjam دەدەن، بەھەر پاساو و بىيانویەك بىيەت، گومانىيکى بىيەنە ماو داپلۆسىنەرانىيە، گومانىيکە چەند ئاسايىش و حکومەت لە دىيدى گەنچ و مىللەت ناشىرىن دەكەت، ئەوەندەش مەتمانەو باوهەرى گەنج بە حکومەت و دەسەلات لاواز دەكەت و، سايىكۈلۈزىياو يادەوھىرى نەتەوھىيىشمان بەتالدەكتەوە لە ماناكانى ئىشتىيمانپەرەورى و ئەمەك و قورىانى .